

Dennie Wulterkens, directeur van Opleidingsinstituut Spoedeisende Geneeskunde VvAA, was in een vorig leven ambulanceverpleegkundige. Een interview over leven en dood. En over hoe je daarmee omgaat.

‘Nooit voor de kick’

Hij heeft het nooit voor de kick of de adrenaline gedaan, zegt oud-ambulanceverpleegkundige Den- nie Wulterkens. “Dat je onder – vaak – hoge druk in een kort tijdbestek het maximale eruit haalt en daarmee voor een medemens het verschil maakt, daar ging het mij om.”

Wulterkens werkte van 1984 tot 2004 als verpleegkundige op de ambulance en deed in die jaren talloze vakcursussen. In de directiekamer van Opleidingsinsti- tuut Spoedeisende Geneeskunde VvAA in Houten praat hij met veel passie over zijn vroegere carrière. Een heldenstatus als levensredder was voor hem geen drijf- veer. Integendeel misschien wel. “Ik heb weleens meegemaakt dat we een patiënt het leven redden, maar dat de samen- werking tussen hulpverleners erg stroef verliep. Het resultaat was goed, maar ik voelde me er heel slecht bij, omdat het ook verkeerd had kunnen aflopen. Aan de andere kant heb ik ook meegemaakt dat we de patiënt niet konden redden, maar dat de medische hulpverlening zo gesmeerd liep dat ik toch met een goed gevoel de dag afsloot. Het klinkt misschien wrang, maar in dit werk moet je je realiseren dat je niet altijd ie- dereen kunt redden, mensen gaan dood.”

Toch is aan alles te merken dat zijn werk hem vaak niet onbewogen liet. Wulter- kens: “Van veel plekken en huizen waar ik als ambulanceverpleegkundige ben geweest, kan ik me nog exact herinneren hoe het er uitzag, hoe het er rook en wat er voorviel, tot in detail. Je absorbeert alles als je onder hoogspanning werkt.”

Wulterkens weet nog precies hoe hij met een collega op een ochtend in een huis een man moest reanimeren. “De reanimatie was niet succesvol, de man overleed en zijn vrouw bleef ontredderd achter. Diezelfde middag werden we naar datzelfde huis gestuurd. Bleek dat de vrouw ook een hartstilstand had gekre- gen. Ook zij overleed ter plekke. Heel dra- matisch.” Of die keer dat een jongetje op zijn verjaardag op zijn nieuwe fiets werd aangereden en Wulterkens er met de ambulance op af werd gestuurd. “Al snel bleek dat hij zo veel inwendige bloedin- gen had, dat er geen redden aan was. Op zo’n moment moet je de ouders vertellen dat hun kind dood is. Ik schaam me er niet voor om te zeggen dat ik daarna een potje heb zitten janken.”

Wulterkens heeft verder vrijwel altijd zijn gevoelens onder controle gehad. “Dat is ook nodig, want als het kritiek wordt, moet je je niet in je ziel laten raken. Op dat moment gaat het vooral om technische handelingen. Hoe snel

Dennie Wulterkens met patches van de New Yorkse brandweer.

leg je een infuus aan, hoe goed gebruik je een botboor, hoe vakkundig weet je een patiënt te intuberen. Maar als dat niet (meer) aan de orde is, moet je ook compassie kunnen tonen.”

Hij noemt het voorbeeld van een oude vrouw die hij thuis moest ophalen voor een laatste rit naar het ziekenhuis. “Zij zou nooit meer thuiskomen, dat wist zij, dat wist ik. We maakten een praatje en ze vertelde dat ze het huis ooit met haar man had gekocht vanwege het mooie uit- zicht vanaf de zolder, maar dat ze daar al zeven jaar niet meer was geweest, omdat ze zo slecht ter been was. We hebben haar toen naar boven gedragen om haar nog één keer van dat uitzicht te laten genieten. Er zijn mensen die vinden dat we dit niet moeten doen, omdat het te veel tijd en geld kost. Ik weiger pertinent om daarin mee te gaan.”

In de jaren negentig werkte Wulter- kens regelmatig een paar maanden als paramedic op de ambulance in diverse grote Amerikaanse steden. “Een fantas- tisch land, maar ik ben wel erg geschrok- ken van het geweld dat je daar ziet.” Het ergste vond hij misschien nog wel om te merken dat geweld daar geaccepteerd wordt als een ‘fact of life’. “Ik hoop dat het in Nederland niet die kant op gaat, maar ik volg de geweldstoename in het criminele circuit in Amsterdam met argusogen.”

Rampenhulpverlening

De belangrijkste reden waarom Wulterkens naar de VS ging, waren de specialistische trainingsmogelijkheden. Hij deed er opleidingen tot flight nurse, brandweerman en search and rescue specialist en hij maakte er kennis met de rampenhulpverlening. Die laatste oplei- ding deed hij in New York in 2000. Bij de aanslagen op de Twin Towers in septem- ber 2001 kwam vrijwel de gehele groep collega’s met wie hij de opleiding gedaan had om het leven. Voor Wulterkens is dat een zwarte bladzijde in zijn leven. “Het was verschrikkelijk om die mensen kwijt te raken. Aangezien ik ingeschreven stond bij die eenheid van de New Yorkse brandweer, heb ik de uitgegeven patches (mouwemblemen, red.) nog ontvangen.

Ze hangen in mijn kantoor aan de muur.”

Wulterkens was ook betrokken bij reddingswerkzaamheden na grote aard- bevingen zoals die in Turkije in 1999. Het werk heeft hem als mens veranderd. “In mijn werk heb ik situaties gezien waarin een mensenleven in één klap 180 graden draaide. Door dat besef leef ik nu heel bewust en intens.”

Sinds 2002 is Wulterkens directeur van OSG, het opleidingsinstituut dat opleidingen verzorgt voor medisch en paramedisch professionals op het gebied

‘Ik leef nu heel intens en bewust’

van reanimatie en spoedeisende genees- kunde. In die functie komt zijn vak- kennis goed van pas, vooral ook omdat hij zich direct met de inhoud van de cursussen bezighoudt. “Ik merk zelfs dat je als trainer nog meer moet weten, dan wanneer je op de ambulance zit. Geluk- kig ben ik heel leergierig, ik zit nog elk weekend met een studieboek op schoot.”

Mist Wulterkens de praktijk niet? “Ja, soms wel”, geeft hij toe. “Maar ik hou als trainer wel veel voeling met het vak. Daar ligt mijn hart. Als iemand mij zou verplichten om alleen maar directeur te uit te hangen, dan zou ik er acuut mee kappen.”

ArtsenAuto LIVE

Dennie Wulterkens zal met zijn team op 6 juni tijdens Arts en Auto LIVE een spectaculaire demonstratie geven. Zie voor meer informatie artsenauto.nl/live